

De EHS - een blijvend succes?

Landschap Overijssel huldigt de mening, dat de huidige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zoveel mogelijk intact moet worden gehouden: het hoofddoel - stabilisatie van de kwaliteit van de natuur in Nederland - is nog niet bereikt. Of het Landschap zijn zin krijgt is nog de vraag: Provinciale Staten van Overijssel hebben de verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke besluitvorming over de 'nieuwe' EHS. In het volgende dubbelinterview ontvouwt eerst Henk Hengeveld, directeur Landschap Overijssel, zijn standpunt over de kwestie. Daarna is het de beurt aan Hester Maij, gedeputeerde van de provincie Overijssel met de portefeuille Landelijk Gebied en Culturele Infrastructuur.

Henk Hengeveld:

Wat zijn de visie en de missie van Landschap Overijssel - waar staan jullie voor en waar gaan jullie voor?

Landschap Overijssel beschermt en ontwikkelt in onze provincie natuur en landschap om in te leven en om te beleven, met kwaliteit voor mens, plant en dier. Dat doen we door het beheren van natuurterreinen, het aanleggen van nieuwe natuur, het stimuleren van behoud van het Overijssels landschap, communicatie over natuur en landschap en het begeleiden van de duizenden vrijwilligers die daarin actief zijn.

En inzake de EHS?

Een wezenlijk aandachtspunt binnen Landschap Overijssel is de EHS, in de kern een netwerk van verbindingen tussen

bestaande natuurgebieden. Die verbindingen zijn heel belangrijk, want daardoor kunnen planten en dieren zich binnen dit netwerk optimaal ontwikkelen.

Waar wij voor staan en gaan, is dat de EHS ook daadwerkelijk als netwerk afgemaakt wordt!

Ons bezwaar tegen het voorstel van de Provincie om de EHS te herijken, is dat de verbindingen worden verbroken en er in feite geen sprake meer is van een netwerk. Wij hebben als reactie op de voorstellen vooral de Regge en de Reest aangehaald, die volgens plan in ontwikkeling zijn, maar nog niet klaar. Door het uitblijven van aansluiting met de omliggende natuurgebieden ontstaat een ongewenst eilandenrijk. Wij hebben daarom voorstellen gemaakt om voor de Regge en de Reest de noodzakelijke eindverbindingen tot stand te brengen.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en daarmee ook bepalend voor ons authentieke Overijsselse landschap met zijn natuurlijke en cultuurhistorische rijkdom. De vervolmaking van het EHS-programma stond gepland in 2018. In 2010 besloot het kabinet Rutte geen geld meer uit te geven aan de EHS en de verantwoordelijkheid daarvoor bij de provincies neer te leggen. Binnenkort vindt er een zogenaamde herijking plaats van de EHS, die zal leiden tot een kleinere EHS. Bij dit plan - naar aanleiding van het onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur - zijn meerdere partijen betrokken met soms verschillende opvattingen en belangen.

Henk Hengeveld

In hoeverre is Landschap Overijssel gevoelig voor het spanningsveld tussen natuurbeleid en financiële krapte?

Binnen de bezuinigingssituatie waarin we ons bevinden, zijn we realistisch genoeg om te beseffen dat we niet alles wat wij wensen aan kunnen aanpakken - iedereen moet bezuinigen, wij ook. Maar de plannen voor de Regge en de Reest moeten in elk geval wel afgemaakt worden wat ons betreft - daarin is al zoveel geïnvesteerd en het rendement komt eruit door het af te maken!

Wat zijn 'rode ontwikkelingen'?

Die term staat voor een rood pannendak, en daarmee voor een huis of een gebouw. Door bijvoorbeeld ergens een kantoor neer te zetten, kun je misschien geld verdienen dat je vervolgens weer in groene ontwikkelingen stopt. Rood voor Groen noemen we dat. Als je zoiets onderneemt in de Groen Blauwe Hoofdstructuur (GBHS), de natuurlijke ruggengraat van Overijssel die als een buffer van water en landschap om de EHS heen ligt, dan moet die ontwikkeling extra bijdragen aan de kwaliteit van het gebied.

Heb je voorbeelden van succesvolle eentweetjes tussen ecologische en economische belangen?

Nou, kijk maar eens naar de relatie tussen mooie natuurgebieden en toeris-

tische aantrekkingskracht. Ook is het zo dat een robuust ecologisch evenwicht in natuurgebieden zorgt voor minder plagen en ziektes in de landbouw en veeteelt. Of neem de waterwinning, die in onze provincie meestal verloopt vanuit natuurgebieden met - gratis! - schone grond. Ja, de natuur heeft een brede impact waar vaak aan voorbij gegaan wordt...

Landschap Overijssel en Gedeputeerde Staten van Overijssel gaan het wat de herijking van de EHS betreft wel/niet met elkaar vinden, omdat...

We gaan het wèl met elkaar vinden omdat de logica van ons verhaal zo sterk is en omdat wij een serieus aanbod doen om zelf ook actief geld te werven. (Lachend) Kortom: an offer they can't refuse!...

Hester Maij:

De herijking van de EHS is een absolute must, omdat...

Om te beginnen kan ik stellen, dat wij als provincie vooral voor kwaliteit gaan en niet zozeer voor kwantiteit. We vinden het belangrijk, dat de natuurdoelen die we met elkaar hebben afgesproken ook

Hester Maij

internationaal gehaald blijven worden. Mèt ruimte voor ontwikkelingen op het gebied van natuur, recreatie en ondernemerschap - die samen de motor van de

Overijsselse economie vormen. Maar ja, het is ook een feit dat het geld op is en dat het kabinet ook nog een korting heeft toegepast. Dat kun je niet leuk vinden, maar het dwingt tot soms pijnlijke, maar weloverwogen keuzes, die een optimaal evenwicht tussen ecologie en economie zoveel mogelijk recht doen.

Kunt u een voorbeeld noemen?

Zo hebben we bijvoorbeeld bedrijven die tegen natuurgebieden aanliggen en die toch graag willen uitbreiden. Mits dat verantwoord is zeggen we 'ja', waarbij zo'n bedrijf dan wel een bijdrage levert aan het behoud of de ontwikkeling van dat gebied. Dat kan van alles zijn, zoals het uitbaggeren van een beek of het aanschaffen van verrekijkers voor gasten van een bezoekerscentrum.

En dan zie je dus ook meteen, dat je niet simpelweg kunt spreken van het werk van 'De Provincie'. We doen het met zijn allen, als partners die elkaar respecteren en versterken: Provinciale en Gedeputeerde Staten, Landschap Overijssel, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, boeren, de gemeenten, vrijwilligers, ondernemers - en dan heb ik nog lang niet alle partijen genoemd...

Hoewel Gedeputeerde Staten van Overijssel nog geen besluit hebben genomen over de herijkte EHS, kunt u wellicht iets zeggen over keuzes die voorliggen en welke prioriteiten gesteld zouden moeten worden.

(Hester toont een imposante landkaart, waarop de EHS in groene vlakken zichtbaar is.) Kijk, dit is de EHS. In plaats van ons in de nabije toekomst teveel te richten op nieuwe ontwikkelingen, gaan we met name voor kwaliteitsbehoud en -verbetering van gebieden die we nú hebben. Voor een robuuste aaneenschakeling van bestaande gebieden en dus tegen onnodige versnippering. Altijd in zorgvuldig overleg met de gebiedspartners: waar liggen wensen en behoeften? Is er een brug tussen wenselijkheid

en haalbaarheid? Dit traject loopt nog - in oktober is het klaar.

Wat is de Omgevingsvisie en wat is de betekenis ervan voor de uiteindelijke inrichting van de 'nieuwe' EHS?

De Omgevingsvisie geeft eigenlijk aan wat er wel en niet kan in Overijssel in het algemeen en in de EHS in het bijzonder qua mogelijkheden om te ontwikkelen of te ondernemen. En welke groene compensatie daar tegenover moet staan. Er moet een verantwoorde balans blijven tussen natuurbehoud en bedrijfsmatig investeren. En zoals ik al zei: dan geldt het voor-wat-hoort-wat principe.

Kan Gedeputeerde Staten de zorgen van Landschap Overijssel over de herijking van de EHS - vertolkt door Henk Hengeveld in zijn interview - nog enigszins verlichten?

Kijk, we moeten wel realistisch zijn met elkaar. We hebben een lange geschiedenis om gronden te kopen en door te leveren. En dan geld vrij te maken voor de inrichting ervan aan terreinbeherende organisaties, zoals Landschap Overijssel en Natuurmonumenten. Maar ja, daar is nu geen geld meer voor - het grote opkopen van gronden is echt voorbij. En dat zal voorlopig ook wel zo blijven: politiek gezien krijgen onderwijs en zorg een hogere prioriteit.

En tot slot de stelling die ik ook aan Henk Hengeveld heb voorgelegd: Gedeputeerde Staten van Overijssel en Landschap Overijssel gaan het wat de herijking van de EHS betreft wel/niet met elkaar vinden, omdat...

Ik vind Landschap Overijssel één van onze belangrijkste partners, die op duurzame wijze de authenticiteit van natuur- en cultuurgebieden waarborgt. Zo zijn er met agrarische bedrijven zo'n 1000(!) contracten afgesloten om 30 jaar lang bijvoorbeeld hun houtwallen te laten onderhouden - in zo'n project investeer ik in de toekomst graag een paar miljoen euro. (Opgewekt) En natuurlijk blijven Landschap Overijssel en wij goede partners - het is ondenkbaar dat wij zonder elkaar verder zouden moeten!...

Reestdal